

AAC-001-001679

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April – 2016

Sociology : Paper - XX

(Rural Development) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001679

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપો.
 (2) પ્ર. 1 MCQ ના જવાબો ઉત્તરવહીમાં જ લખો.
 (3) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુએ આપેલ છે.

1 M.C.Q. :

20

- (1) _____ ગ્રામ સમુદાયનું લક્ષણ છે.
 (A) ઉદ્યોગ (B) પ્રાથમિક જૂથ
 (C) માર્કેટ (D) દૂરવર્તી જૂથ
- (2) વ્યાપક અર્થમાં ગ્રામ વિકાસ _____ નો એક ભાગ છે.
 (A) વિકસિત દેશો (B) ધાર્મિક વિકાસ
 (C) સામાજિક વિકાસ (D) રાજકીય વિકાસ
- (3) “વિકાસ એટલે માનવીનો સર્વાંગી વિકાસ” એવું કોણે કહ્યું છે ?
 (A) શુમાકર (B) જહોન્સન
 (C) જ્યોર્જ ફ્રેડરિક (D) ગાંધીજી
- (4) કૃષિ ઉત્પાદકતા વધારવામાં _____ મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે.
 (A) સમાજ (B) સંસ્થા
 (C) જ્ઞાતિ (D) શિક્ષણ

- (5) _____ સાલમાં સહકારી ધિરાણ અધિનિયમ પસાર કરવામાં આવ્યો.
- (A) 1904 (B) 1932
(C) 1908 (D) 1978
- (6) ભારતમાં ગ્રામીણ બેંકોની સ્થાપના _____ માં કરવામાં આવી.
- (A) 1978 (B) 1976
(C) 1974 (D) 1972
- (7) સહકારી ધિરાણનો મોટો ભાગ _____ ને આપવામાં આવે છે.
- (A) અવિકસિત ક્ષેત્ર (B) આદિવાસી ક્ષેત્ર
(C) ગ્રામીણ ક્ષેત્ર (D) શહેરી ક્ષેત્ર
- (8) કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર ખેડૂતોને _____ આપે છે.
- (A) ખાતર (B) જ્ઞાન
(C) ધિરાણ (D) વ્યવસાયિક પ્રશિક્ષણ
- (9) કયા દેશો માટે ઉચિત ટેકનોલોજી વધુ ઉપયોગી અને લાભદાયી છે ?
- (A) વિકસિત (B) અવિકસિત
(C) વિકાસશીલ (D) એકપણ નહીં
- (10) આપણા દેશની સૌથી ગંભીર સમસ્યા કઈ છે ?
- (A) ગરીબી (B) બેકારી
(C) કુપોષણ (D) વસ્તીવિસ્ફોટ
- (11) નિરક્ષરતા દૂર કરવા રાષ્ટ્રીય સાક્ષરતા મિશનનો પ્રારંભ _____ માં કરવામાં આવ્યો.
- (A) 1988 (B) 1984
(C) 1980 (D) 1976

- (12) દેશમાં સૌથી ઓછો બાળમૃત્યુદર _____ રાજ્યમાં છે.
 (A) કેરળ (B) મહારાષ્ટ્ર
 (C) ગુજરાત (D) કર્ણાટક
- (13) _____ કૃષિ ક્ષેત્રે લાંબાગાળાનું ધિરાણ આપે છે.
 (A) ભારતીય રિઝર્વ બેંક (B) કેન્દ્રિય સહકારી બેંક
 (C) રાજ્ય સહકારી બેંક (D) ભૂમિ વિકાસ બેંક
- (14) કોલસો, ગેસ, તેલ, વીજળી ઊર્જાના _____ સ્ત્રોત છે.
 (A) સરકારી (B) બિનસરકારી
 (C) વાણિજ્યિક (D) ગેરવાણિજ્યિક
- (15) વનીકરણની મુખ્ય સમસ્યા _____ ની છે.
 (A) વૃક્ષો (B) પશુઓ
 (C) મનુષ્ય (D) સંરક્ષણ
- (16) સાર્વજનિક ટીકાકરણના કાર્યક્રમનો મુખ્ય હેતુ નવજાત શિશુ અને બાળકોનાં _____ ને ઘટાડવાનો છે.
 (A) જન્મદર (B) મૃત્યુદર
 (C) રોગ (D) વસ્તી
- (17) પ્રતિ એક હજાર પુરુષોએ સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ ઈ.સ. 2011 માં _____ હતું.
 (A) 927 (B) 933
 (C) 940 (D) 947
- (18) રાષ્ટ્રીય આવાસ નીતિ _____ માં શરૂ થઈ.
 (A) 1978 (B) 1988
 (C) 1998 (D) 2000
- (19) I.C.D.S. નું પૂર્ણરૂપ દર્શાવો.
 (A) ઇન્ટીગ્રેટેડ ચાઇલ્ડ ડેવલપમેન્ટ સર્વિસીસ
 (B) ઇન્ડિયન ચાઇલ્ડ ડેવલપમેન્ટ સર્વિસીસ
 (C) ઇન્ટીગ્રેટેડ ચાઇલ્ડ ડેવલપમેન્ટ સર્વે
 (D) ઇન્ટરનેશનલ ચાઇલ્ડ ડેવલપમેન્ટ સર્વિસીસ

(20) I.C.S.S.R. નું પૂર્ણરૂપ કયું છે ?

- (A) ભારતીય સામાજિક વિજ્ઞાન અહેવાલ પરિષદ
- (B) ભારતીય સામાજિક વિજ્ઞાન સંશોધન પરિષદ
- (C) આંતરરાષ્ટ્રીય સામાજિક વિજ્ઞાન સંશોધન પરિષદ
- (D) આંતરરાષ્ટ્રીય સામાજિક વિજ્ઞાન અહેવાલ પરિષદ

- 2 બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક લખો : 10
- (1) ગ્રામ વિકાસ એટલે શું ? ગ્રામ વિકાસની કાર્યનીતિઓ વર્ણવો.
- (2) ગ્રામ વિકાસ માટે વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીનું મહત્ત્વ દર્શાવો.
- 3 બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક લખો : 10
- (1) સહકારી ધિરાણ સંસ્થાઓનું માળખું દર્શાવો.
- (2) ગ્રામીણ ભારતમાં સ્વાસ્થ્યની સ્થિતિ દર્શાવો.
- 4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (બે માંથી એક) 16
- (1) ગ્રામ પેયજળ ટેકનોલોજી મિશન
- (2) ઊર્જાના સ્ત્રોત.
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (બે માંથી એક)
- (1) ગ્રામીણ સફાઈ
- (2) વિકાસ અને પર્યાવરણ.
- 5 ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (ચારમાંથી કોઈપણ બે) 14
- (1) ગ્રામીણ સમાજમાં આવાસની સમસ્યા
- (2) ગ્રામીણ સમાજમાં શિક્ષણનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (3) ગ્રામીણ સમાજમાં પરિવર્તનનાં પરિબલો જણાવો.
- (4) ભારતમાં કૃષકવર્ગ.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Give the answer of each question.
- (2) Write answers of Q.1 M.C.Q. in the answer book.
- (3) Figures to the right side indicate full marks.

1 M.C.Q. : 20

- (1) _____ is the characteristic of rural community.
(A) Industry (B) Primary Group
(C) Market (D) Secondary Group
- (2) In broad meaning rural development is a part of _____.
(A) Developed Countries (B) Religious Development
(C) Social Development (D) Political Development
- (3) Who has said the development means all types of development of human ?
(A) Schumacher (B) Johnson
(C) George Fredric (D) Gandhiji
- (4) _____ play the important role in increasing agro-product.
(A) Society (B) Institution
(C) Caste (D) Education
- (5) Law of co-operative finance association is applied in the year _____.
(A) 1904 (B) 1932
(C) 1908 (D) 1978
- (6) Rural Banks are established in India in _____.
(A) 1978 (B) 1976
(C) 1974 (D) 1972

- (7) Majority part of co-operative finance is allotted to _____.
- (A) Undeveloped area (B) Tribal area
(C) Rural area (D) Urban area
- (8) Agriculture Science Centre gives _____ to the farmers.
- (A) Fertilizers (B) Knowledge
(C) Finance (D) Professional training
- (9) For which country proper technology is more beneficial and fruitful ?
- (A) Developed (B) Undeveloped
(C) Developing (D) None of these
- (10) Which is the most serious problem in our country ?
- (A) Poverty (B) Unemployment
(C) Malnutrition (D) Population explosion
- (11) In _____ National Literacy Mission was started to remove illiteracy.
- (A) 1988 (B) 1984
(C) 1980 (D) 1976
- (12) In our country _____ state has less child mortality rate.
- (A) Kerala (B) Maharashtra
(C) Gujarat (D) Karnataka
- (13) _____ gives long term finance to agriculture sector.
- (A) Indian Reserve Bank
(B) Central Cooperative Bank
(C) State Cooperative Bank
(D) Land Development Bank

- (14) Coal, oil, gas and power are sources of _____ energy.
(A) Government (B) Non-government
(C) Commercial (D) Non-commercial
- (15) Major problem of forestry is the _____.
(A) Trees (B) Animals
(C) Human (D) Defence
- (16) Main purpose of public vaccination programme is the reduction of _____ of newly born child and children.
(A) Birth rate (B) Death rate
(C) Diseases (D) Population
- (17) Sex proportion of women per one thousand men was _____ in 2011.
(A) 927 (B) 933
(C) 940 (D) 947
- (18) National Residence Policy has started in _____.
(A) 1978 (B) 1988
(C) 1998 (D) 2000
- (19) State the full form of ICDS.
(A) Integrated Child Development Services
(B) Indian Child Development Services
(C) Integrated Child Development Survey
(D) International Child Development Services
- (20) Which is the full form of I.C.S.S.R. ?
(A) Indian Council of Social Science Report
(B) Indian Council of Social Science Research
(C) International Council of Social Science Research
(D) International Council of Social Science Report

- 2** Write any **one** question. **10**
- (1) What is the Rural Development ? Describe the policy of Rural Development.
 - (2) State the importance of science and technology for rural development.
- 3** Write the answer of any **one** : **10**
- (1) State the structure of Loan Cooperative Association
 - (2) State the health condition in rural India.
- 4** (a) Write short note : (any **one**) **16**
- (1) Rural drinking water technology mission
 - (2) Sources of energy.
- (b) Write short note : (any **one**)
- (1) Rural cleaning
 - (2) Development and Environment.
- 5** Answer in brief : (any two from four) **14**
- (1) The problem of the housing in the rural society.
 - (2) State the importance of education in the rural society.
 - (3) Describe the changing factors in the rural society.
 - (4) Farmers in India.
-